

FUNKCJA KWADRATOWA

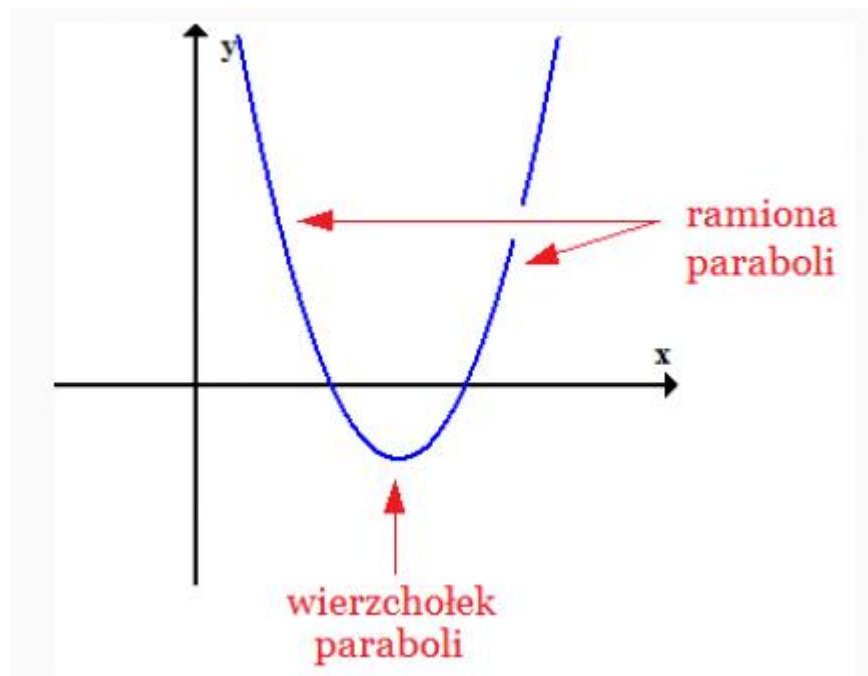
To funkcja, którą zapisujemy w postaci ogólnej:

$$y = a x^2 + b x + c$$
$$a \neq 0$$

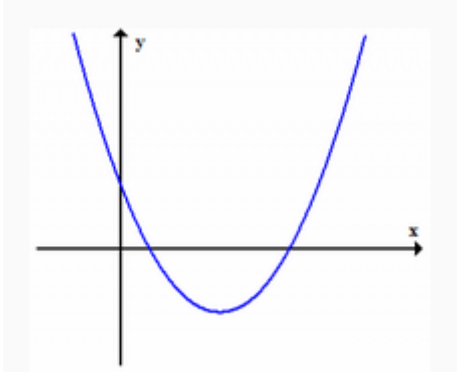
$$b \text{ i } c \in R$$

Wykres

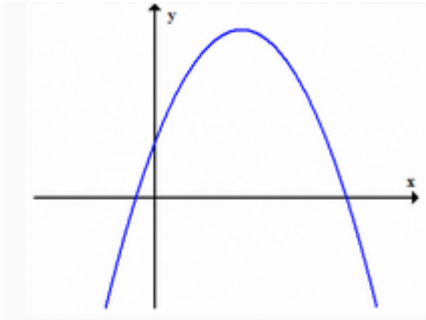
Wykresem funkcji jest parabola!

•ježeli $a > 0$

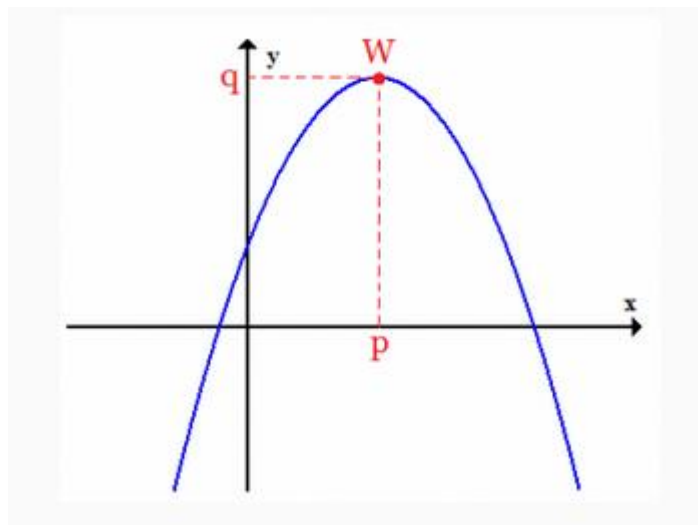

•ježeli $a < 0$

Wierzchołek paraboli to **punkt**
paraboli o współrzędnych

$$W=(p,q)$$

$$p = -\frac{b}{2a} \qquad q = -\frac{\Delta}{4a}$$

$$W = \left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

POSTAĆ KANONICZNA FUNKCJI

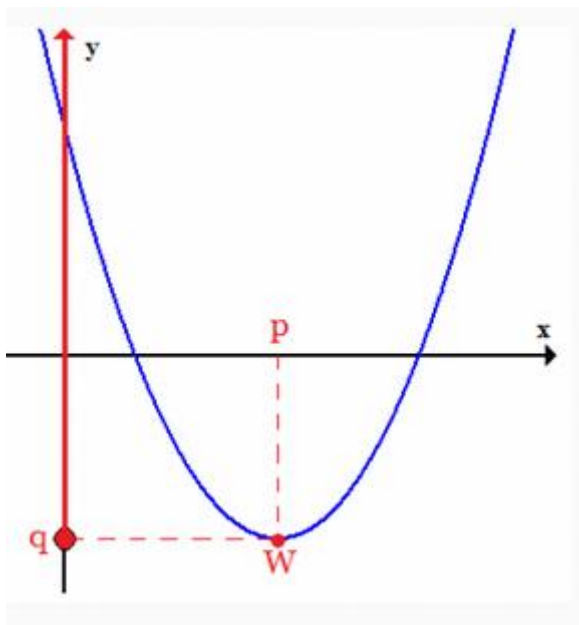
$$y = a(x - p)^2 + q$$

$$p = -\frac{b}{2a} \qquad q = -\frac{\Delta}{4a}$$

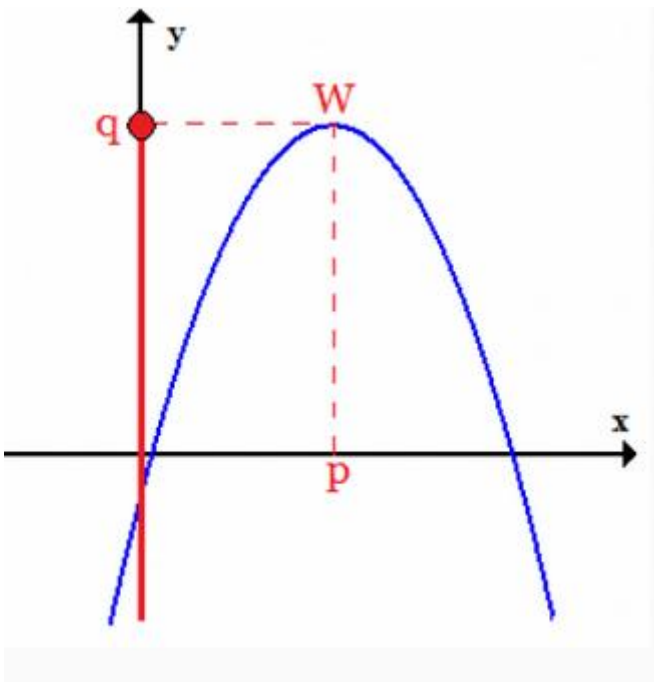
$$\Delta = b^2 - 4ac$$

ZBIÓR WARTOŚCI FUNKCJI

$$a > 0 \quad y \in \langle q, +\infty \rangle$$

$$a < 0 \quad y \in (-\infty, q)$$

NAJWIĘKSZA I NAJMNIEJSZA WARTOŚĆ FUNKCJI

- wyznaczenie wierzchołka
- obliczenie wartości funkcji na brzegach przedziału
- sporządzenie wykresu
- odczytanie z wykresu min i max funkcji

ZADANIA

1. Do wykresu funkcji
 $y = x^2 + x - 2$ należy punkt:

a) $(-1, -4)$

b) $(-1, 1)$

c) $(-1, -1)$

d) $(-1, -2)$

$$y = x^2 + x - 2$$

$$x = (-1) \quad y = (-1)^2 + (-1) - 2$$

$$y = 1 - 1 - 2 = (-2)$$

$P=(-1,-2)$ odp.d) !!

2. Podaj zbiór wartości funkcji, wartość max lub min, przedziały monotoniczności funkcji, oś symetrii paraboli, ilość punktów wspólnych z prostą $y = 2$

a) $y = -2(x+1)^2 + 3$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$a = (-2) \quad p = (-1) \quad q = 3$$

$a < 0$ ramiona w dół

$a < 0 \quad y \in (-\infty, q)$

a) $y = -2(x+1)^2 + 3$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$a = (-2) \quad p = (-1) \quad q = 3$$

$a < 0$ ramiona w dół

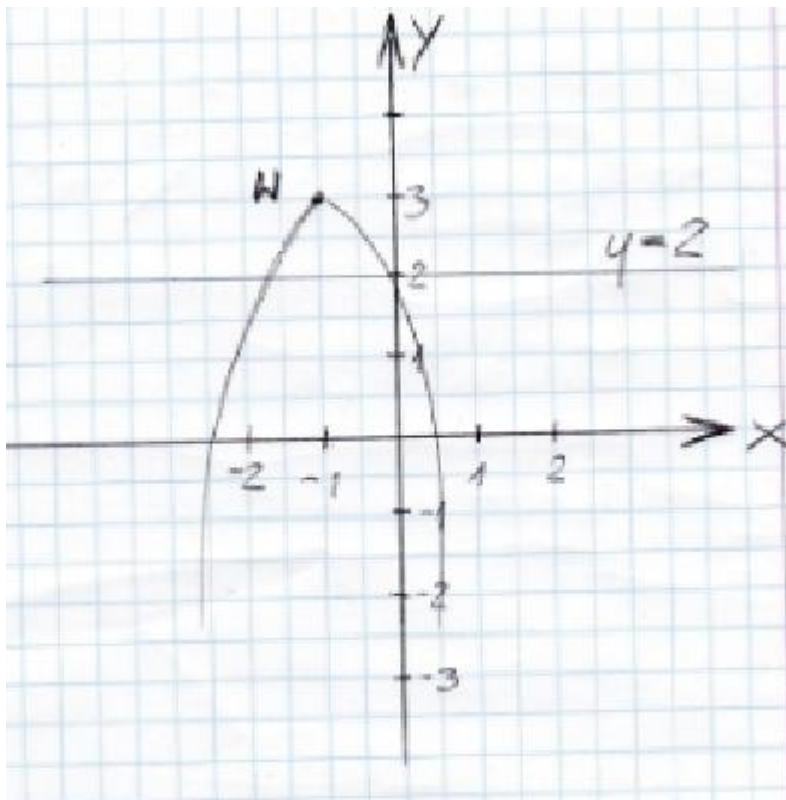
$a < 0 \quad y \in (-\infty, q)$

$y \in (-\infty, 3 >$ wartości funkcji

$y_{\max} = 3$ **wartość max**

monotoniczność funkcji

monotoniczność funkcji

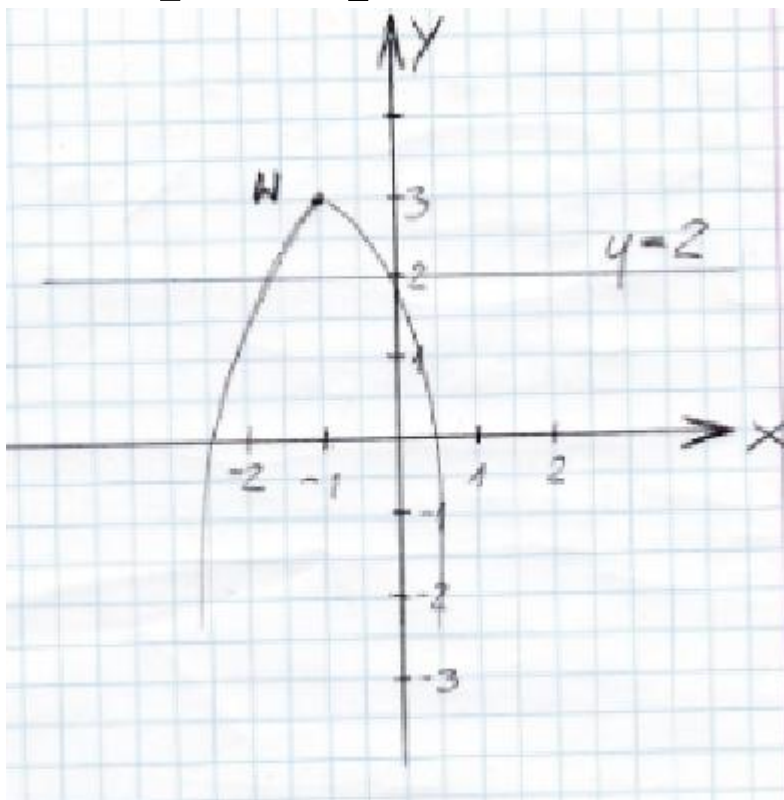
funkcja rosnąca dla
 $x \in (-\infty, -1)$

funkcja malejąca dla
 $x \in (-1, +\infty)$

oś symetrii

$$x = p \quad p = (-1)$$

$$\mathbf{x = (-1)}$$

**ilość punktów wspólnych z
prostą $y = 2$**

Dwa punkty z prostą $y=2$!!

$$\text{b) } y = 3(x-1)^2 + 2$$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$a = 3 \quad p = 1 \quad q = 2$$

$a > 0$ ramiona w górę

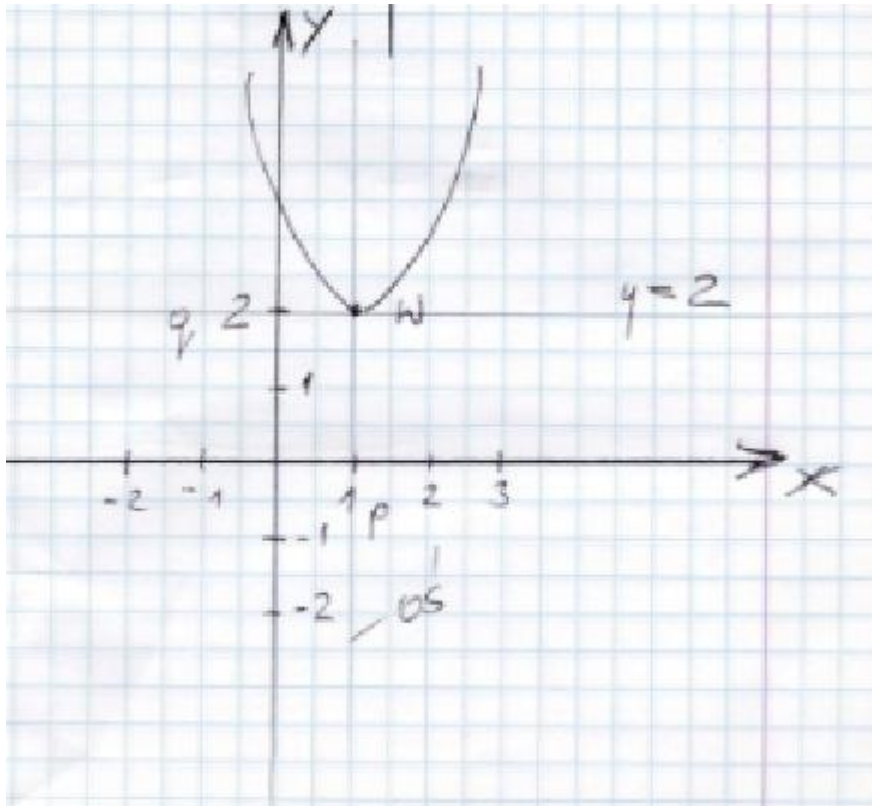
$y \in \langle 2, +\infty \rangle$ **wartości funkcji**

$y_{\min} = 2$ **wartość najmniejsza**

monotoniczność funkcji

monotoniczność funkcji

funkcja rosnąca dla
 $x \in (1, +\infty)$

funkcja malejąca dla
 $x \in (-\infty, 1)$

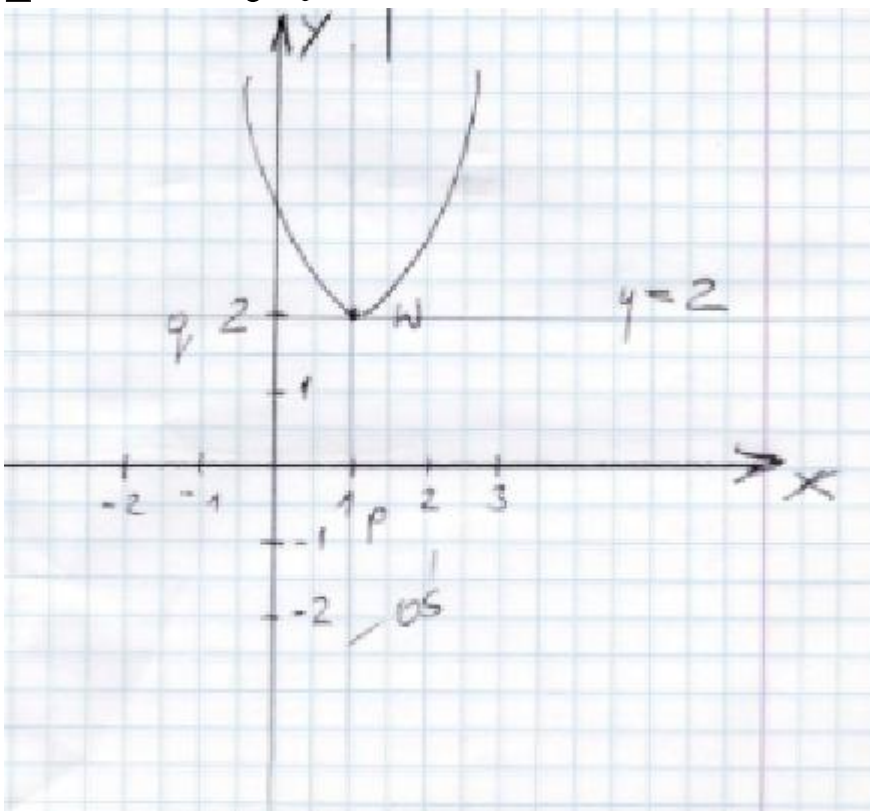
oś symetrii

$$x = p$$

$$p = 1$$

$$x = 1$$

**ilość punktów wspólnych z
prostą $y = 2$**

**ilość punktów wspólnych z
prostą $y = 2$
jeden !!**

$$\text{c) } y = \frac{1}{2}(x - \Pi)^2 + 1$$

$$y = a(x - p)^2 + q$$

$$p = \Pi \quad q = 1$$

$$a = \frac{1}{2}$$

$a > 0$ **ramiona w górę**

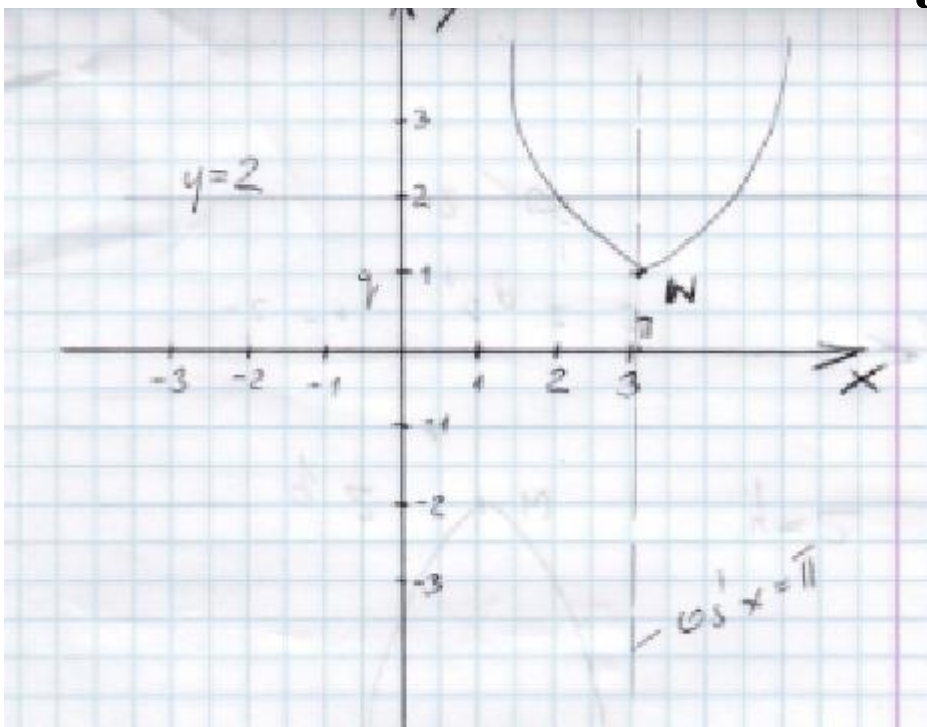
$a > 0$ $y \in \langle q, +\infty \rangle$

$y \in \langle 1, +\infty \rangle$ **wartości funkcji**

$y_{\min} = 1$ **wartość najmniejsza**

monotoniczność funkcji

monotoniczność funkcji

funkcja rosnąca dla

$$x \in (3, +\infty)$$

funkcja malejąca dla

$$x \in (-\infty, 3)$$

oś symetrii

$$x = \Pi$$

$$p = \Pi$$

$$x = \Pi$$

3. Funkcję $y = x^2 - 8x + 6$ zapisz w postaci kanonicznej

$$y = x^2 - 8x + 6$$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$y = (x-4)^2 - 16 + 6$$

$$y = (x-4)^2 - 10 \quad !!$$

4. Wierzchołek paraboli funkcji $y = -3(x+1)^2$ ma współrzędne:

a) (-1,0)

b) (0,-1)

c) (1,0)

d) (0,1)

$$y = -3(x+1)^2$$

$$\mathbf{W=(p,q)}$$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$y = -3(x+1)^2 + 0$$

$$a = (-3) \quad p = (-1) \quad q = 0$$

$$\mathbf{W = (-1, 0) !!}$$

$$\mathbf{W = (-1, 0) !!}$$

$$\mathbf{a) (-1, 0) \quad b) (0, -1)}$$

$$\mathbf{c) (1, 0) \quad d) (0, 1)}$$

odp. a) !!

5. Suma współrzędnych wierzchołka paraboli

$f(x) = 2(x-1)^2 + 3$ jest równa:

a) 2   b) -2   c) -4   d) 4

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$f(x) = 2(x-1)^2 + 3$$

$$a = 2 \qquad p = 1 \qquad q = 3$$

$$W=(p,q)$$

$$W = (1,3) \quad !!$$

$$1 + 3 = 4 \quad !!$$

$$W=(p,q)$$

$$W = (1,3) \quad !!$$

$$1 + 3 = 4 \quad !!$$

a) 2   b)-2   c)-4   d)4

odp. d) !!

6. Dana jest parabola o równaniu
 $y = x^2 + 8x - 14$.

Pierwsza współrzędna wierzchołka wynosi:

- a) $x = (-8)$ b) $x = (-4)$ c) $x = 8$**
d) $x = 4$

$$y = x^2 + 8x - 14$$

$$y = (x+4)^2 - 16 - 14$$

$$y = (x+4)^2 - 30$$

$$p = (-4) \quad q = 30$$

$$p = (-4) \quad q = 30$$

- a) $x = (-8)$ b) $x = (-4)$ c) $x = 8$**
d) $x = 4$

odp. b) !!

7. Wierzchołek paraboli
 $y = x^2 + 4x - 13$ **leży na prostej:**

a) $x = (-2)$

b) $x = 2$

c) $x = 4$

d) $x = (-4)$

$$y = x^2 + 4x - 13$$

$$y = a(x - p)^2 + q$$

$$y = x^2 + 4x - 13 \quad p = ?$$

$$y = (x + 2)^2 - 4 - 13$$

$$y = (x + 2)^2 - 17$$

$$p = (-2)$$

$$p = (-2)$$

a) $x = (-2)$

b) $x = 2$

c) $x = 4$

d) $x = (-4)$

odp. a) !!

8. Zbiorem wartości funkcji

$$y = -\frac{1}{3}(x+4)^2 + 6 \text{ jest?}$$

$$a = \left(-\frac{1}{3}\right) \quad q = 6$$

$$a < 0 \quad y \in (-\infty, q)$$

$$y \in (-\infty, 6) \quad !!$$

9. Zbiorem wartości funkcji kwadratowej $y = x^2 - 4$ jest?

$$y = x^2 - 4$$

$$y = (x-0)^2 - 4$$

$$a = 1 \quad q = (-4)$$

$$a > 0 \quad y \in \langle q, +\infty \rangle$$

$$y \in \langle -4, +\infty \rangle \quad !!$$

10. Wskaż funkcję kwadratową, której zbiorem wartości jest przedział $\langle -2, +\infty \rangle$.

$$y \in \langle -2, +\infty \rangle$$

$$y \in \langle q, +\infty \rangle \quad a > 0$$

$$a = 2 \quad q = (-2)$$

$$y = 2(x-0)^2 - 2 \quad \text{!! np.}$$

$$y = 2(x-5)^2 - 2$$

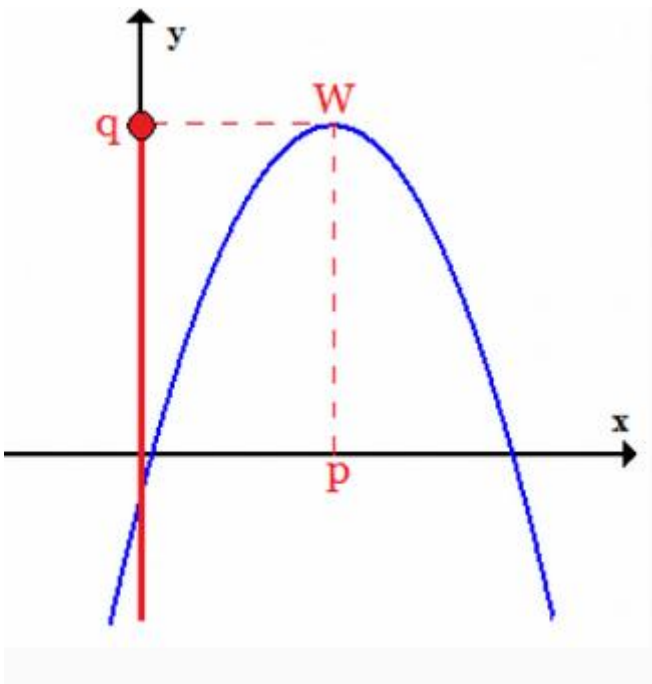

11. Największą wartością funkcji kwadratowej $y = -2(x+3)^2 - 4$ jest?

$$y = -2(x+3)^2 - 4$$

$$a = (-2) \quad p = (-3) \quad q = (-4)$$

$$a < 0 \quad y \in (-\infty, q)$$

$$y_{\max} = q \quad q = (-4)$$

Największą wartością funkcji kwadratowej jest $y_{\max} = (-4)$!!

12. Najmniejsza wartość funkcji kwadratowej $y = 3(x-4)^2 + 5$ to?

$$y = 3(x-4)^2 + 5$$

$$a = 3 \quad a > 0 \quad q = 5$$

$$y_{\min} = q \quad y_{\min} = 5$$

Najmniejsza wartość funkcji kwadratowej $y_{\min} = 5$!!

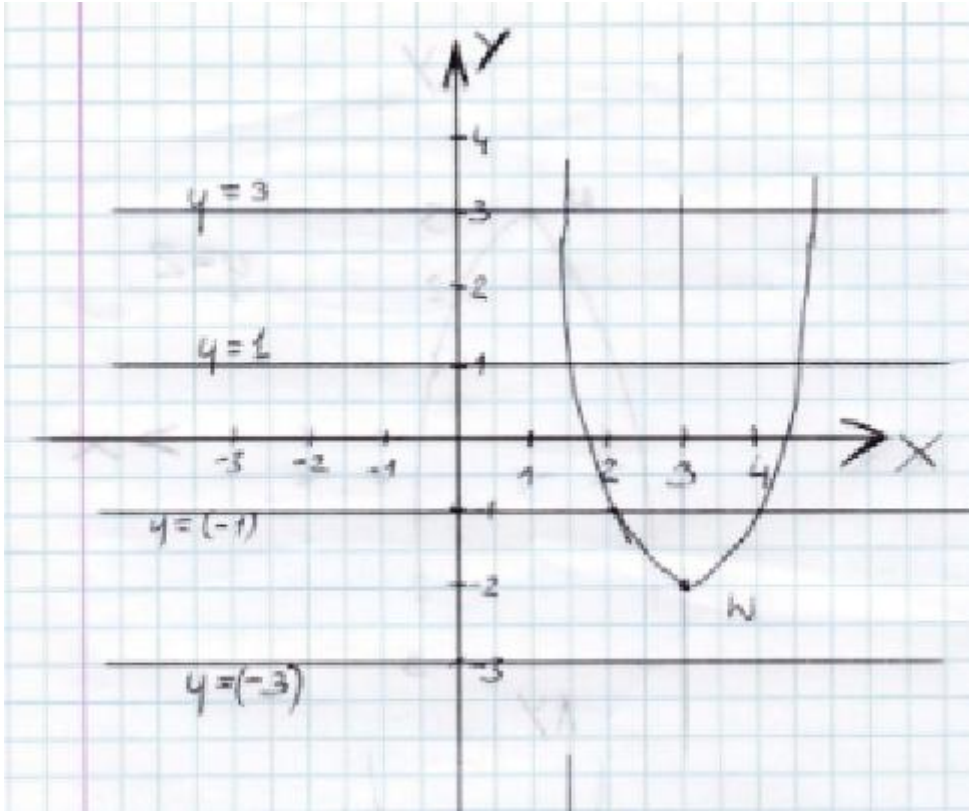
13. Wykres funkcji kwadratowej $y = (x-3)^2 - 2$ nie ma punktów wspólnych z prostą o równaniu:

- a) $y = (-3)$ b) $y = (-1)$**
c) $y = 1$ d) $y = 3$

$$y = (x-3)^2 - 2$$

$$a = 1 \quad p = 3 \quad q = (-2)$$

$$a = 1 \quad p = 3 \quad q = (-2)$$

- a) $y = (-3)$**   **b) $y = (-1)$**
c) $y = 1$ **d) $y = 3$**

odp. a) !!

14. Wskaż równanie prostej, która jest osią symetrii paraboli o równaniu $y = x^2 - 4x + 2010$

a) $x = (-2)$ b) $x = 2$

c) $x = (-4)$ d) $x = 4$

$$y = x^2 - 4x + 2010$$

Oś symetrii to $x = p$

$$y = (x-2)^2 - 4 + 2010$$

$$y = (x-2)^2 + 2006$$

$$p = 2 \quad \mathbf{x=2}$$

$$p = 2 \quad \mathbf{x=2}$$

$$\mathbf{a) x=(-2)} \quad \mathbf{b) x=2}$$

$$\mathbf{c) x=(-4)} \quad \mathbf{d) x=4}$$

odp. b) !!

15. Funkcja $y = x^2 - a$ przyjmuje wartości ujemne dla:

a) $a=4$

b) $a=0$

c) $a=(-1)$

d) $a=(-7)$

$$y = x^2 - a$$

$$y = x^2 - (-1) \quad y = x^2 + 1 \text{ **nie!**}$$

$$y = x^2 - (-7) \quad y = x^2 + 7 \text{ **nie!**}$$

$$y = x^2 - (0) \quad y = x^2 \quad \text{**nie!**}$$

$y = x^2 - 4$ $y = x^2 - 4$ **tak!!**

$y = x^2 - 4$ $y = x^2 - 4$ **tak!!**

a) a=4

b) a=0

c) a=(-1)

d) a=(-7)

odp. a) !!

16. Wykresem funkcji

$y = 2x^2 + bx + c$ jest parabola,
której wierzchołkiem jest
punkt $W=(4,0)$. Oblicz wartości
współczynnika b i c .

$$y = 2x^2 + bx + c \quad b = ? \quad c = ?$$

$$W=(4,0) \quad p = 4 \quad q = 0 \quad a = 2$$

$$y = 2(x-4)^2 + 0$$

$$2x^2 + bx + c = 2(x-4)^2 + 0$$

$$2x^2 + bx + c = 2(x^2 - 8x + 16) + 0$$

$$2x^2 + bx + c = 2x^2 - 16x + 32$$

$$a = 2 \quad b = (-16) \quad c = 32 \quad !!$$

17. Wyznacz wartość najmniejszą i największą funkcji kwadratowej:

a) $y = 2x^2 - 5x + 3$ w przedziale $\langle -1, 2 \rangle$

- wyznaczenie wierzchołka**
- obliczenie wartości funkcji na brzegach przedziału**
- sporządzenie wykresu**
- odczytanie z wykresu min i max funkcji**

a) $y = 2x^2 - 5x + 3$ w przedziale
 $\langle -1, 2 \rangle$

$$a = 2 \quad b = (-5) \quad c = 3$$

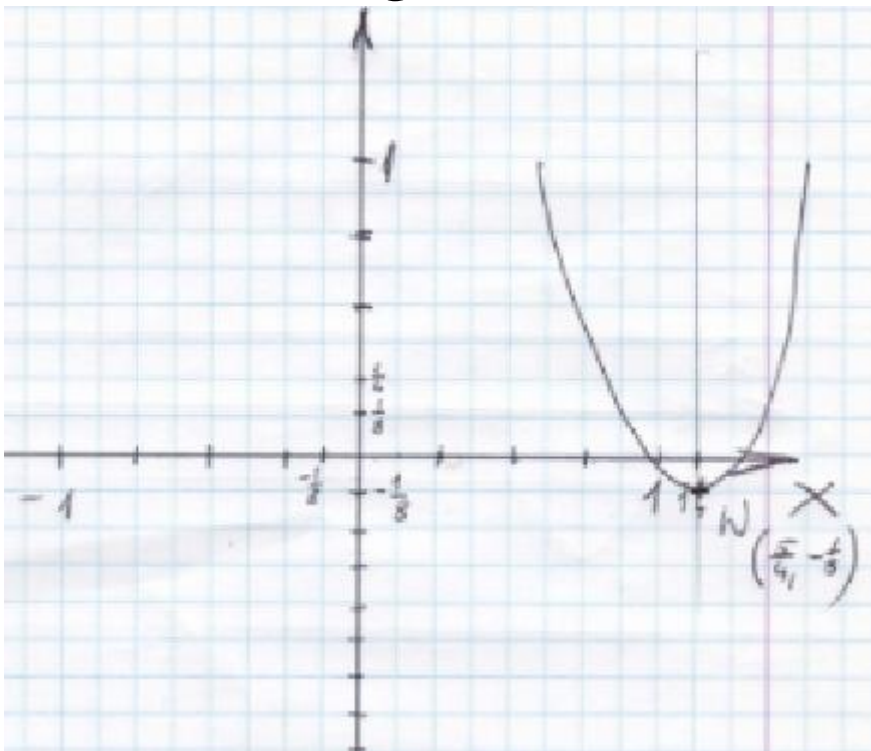
$$p = -\frac{b}{2a} \quad q = -\frac{\Delta}{4a}$$

$$W = \left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a} \right)$$

$$\begin{aligned} \Delta &= b^2 - 4ac \\ \Delta &= 25 - 4 \cdot 2 \cdot 3 \\ \Delta &= 1 \end{aligned}$$

$$p = \frac{5}{4} \quad q = \left(-\frac{1}{8} \right) \quad W = \left(\frac{5}{4}, -\frac{1}{8} \right)$$

$$W = \left(\frac{5}{4}, -\frac{1}{8}\right)$$

$$y_{\min} = -\frac{1}{8}$$

$$x \in \langle -1, 2 \rangle$$

- obliczenie wartości funkcji na brzegach przedziału

$$y = 2x^2 - 5x + 3$$

$$f(-1) = 2(-1)^2 - 5(-1) + 3$$

$$f(-1) = 2 + 5 + 3 = 10$$

$$f(2) = 2 \cdot 2^2 - 5 \cdot 2 + 3$$

$$f(2) = 8 - 10 + 3 = 1$$

$$y_{\min} = -\frac{1}{8}$$

$$y_{\max} = 10 \quad !!$$

17. Wyznacz wartość najmniejszą i największą funkcji kwadratowej:

b) $y = -2(x-4)^2 + 3$ w przedziale $\langle 2, 5 \rangle$

$$y = -2(x-4)^2 + 3$$

$$p = 4 \quad q = 3 \quad a = (-2)$$

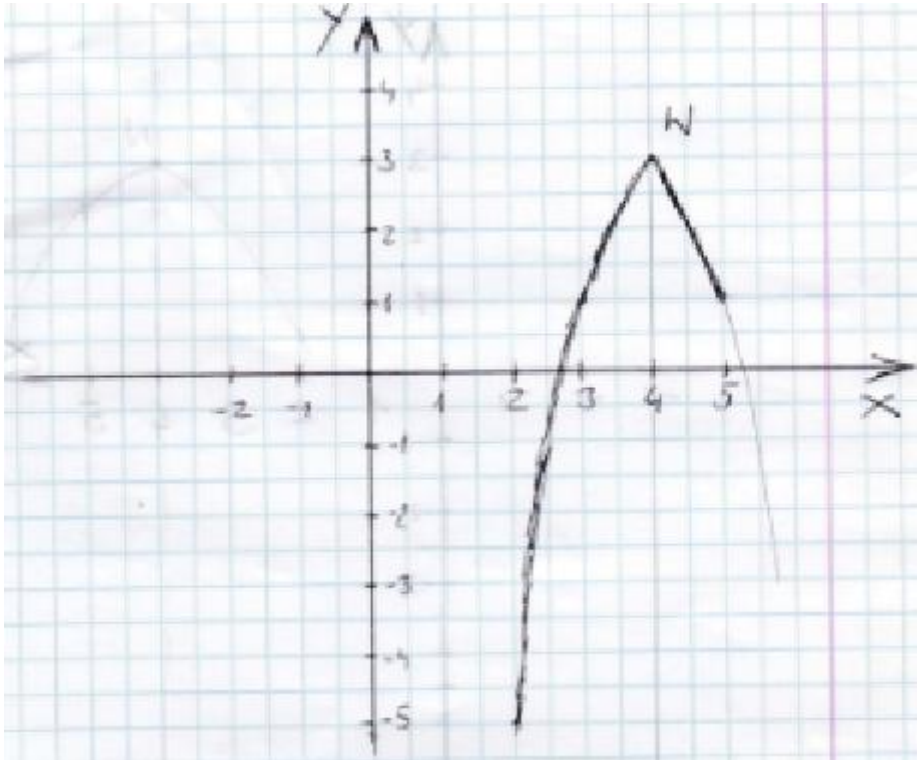
$$W=(p,q) \quad W=(4,3) \quad a < 0$$

$$W=(p,q)$$

$$W=(4,3)$$

$$a < 0$$

$$y_{\max} = 3$$

- obliczenie wartości funkcji na brzegach przedziału

$$x \in \langle 2, 5 \rangle$$

$$y = -2(x-4)^2 + 3$$

$$y_{\max} = 3$$

$$x \in \langle \mathbf{2, 5} \rangle$$

$$y = -2(x-4)^2 + 3$$

$$f(2) = -2(2-4)^2 + 3 = -2 \cdot 4 + 3$$

$$f(2) = (-5)$$

$$f(5) = -2(5-4)^2 + 3 = -2 \cdot 1 + 3$$

$$f(5) = 1$$

$$y_{\max} = 3$$

$$y_{\min} = (-5) \quad !!$$